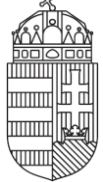

Szerkezetátalakítási eljárás „gyakorlati” tapasztalatai

2024. szeptember

Fenyegető fizetéseképtelenség – fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- *A jogszabály életbelépése óta 2 év telt el.*
- **Fenyegető fizetéseképtelenség - reorganizációs eljárás**
2021. évi XCIX. tv. 49. § : *a vállalkozás nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.*
- **Fizetéseképtelenné válás valószínűsége – szerkezetátalakítási eljárás**
Szát tv. 3. § (1) bek. 8. pont: *„fizetéseképtelenné válás valószínűsége: olyan helyzet, amelyben alappal feltételezhető, hogy az adós a fennálló fizetési kötelezettségeit – további intézkedések meghozatala nélkül – az esedékességkor nem fogja tudni teljesíteni.”*
- **Célja**, hogy az adós egyes hitelezőivel, vagy minden hitelezőjével olyan szerkezetátalakítási tervet fogadjon el és hajtson végre, amellyel megelőzhető az adós jövőbeli fizetéseképtelensége, illetve biztosítható a működőképessége.

Kinek és miért jó a szerkezetátalakítási eljárás?

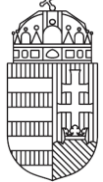
Hitelezőknek

- Megelőző eljárás – nagyobb az esély a térülésre - de kompromisszumkészséget feltételez,
- a hitelezővédelem (vagyonfelügyelet, fizetéseképtelenség folyamatos figyelése),
- bírósági felügyelet van,
- a jóváhagyott szerkezetátalakítási terv az adós és az érintett hitelező vonatkozásában a szerkezetátalakítási terv közokiratba foglalt módosításának és egyben a szerkezetátalakítási terv érintett hitelezők általi elfogadásának napján fennálló elismert és nem vitatott tartozások tekintetében tartozáselismerésnek minősül. A tervben szereplő adósi kötelezettség jogosultja a teljesítési határidő elteltét követően az őt megillető kötelezettség vonatkozásában végrehajtási záradék kiállítását kérheti.
- **Vállalkozásnak:**
- Moratórium van, illetve moratóriumra van lehetőség
- A szakértői és bíró kontrollnak a vállalása, a jóváhagyott szerkezetátalakítási terv végrehajthatóságának vállalása növeli az eljárásba bevont hitelezők bizalmát
- Alapvető, a vállalkozás napi üzletmenetéhez szükséges szerződések felmondásának tilalma.

Kinek és miért jó a szerkezetátalakítási eljárás?

- Időt nyerhet a vállalkozás – tőkebevonás, egyéb pótlólagos finanszírozás
- A szerkezetátalakítás a fizetéseképtelenségi eljárásokkal szemben jelentősen nagyobb mozgásteret ad az adósnak, ugyanis az eljárás lefolytatható a nyilvánosság kizárásával, így az nem hat hátrányosan az adós piaci megítélésére. További előny, hogy a restrukturálás során az adós élhet a moratórium lehetőségével, de lehetőség nyílik arra, hogy a moratórium csak egyes hitelezőkkel szemben álljon be, míg az adós napi ügyletei, rendes gazdálkodása és kifizetései változatlanul folytatódhatnak.

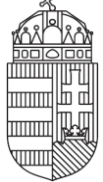
Kit és mit vonunk be az eljárásba

- Az összes hitelezőt vagy csak a hitelezők egy részét
 - Jellemzően 6-10 hitelező
 - Nagy számú hitelező nehezen kezelhető
 - Előre tervezzük meg az osztályokat, figyelve a (számszerű és abszolút többséget)
 - Adóhatóság bevonása akár indokolt is lehet
 - Külföldi hitelező
 - kézbesítési problémák – jogerős elrendelést akadályozza
 - EU irányelvre hivatkozva a hitelező nyelvén történő levelezés
- Nem vonható be:
 - Munkabér és terhei
 - Általános forgalmi adó
 - Költségvetési és EU-s támogatás (megosztott)

A szerkezetátalakítási szakértő

- Jelenleg 27 **felszámolószervezet van nyilvántartva** a szerkezetátalakítási szakértők listáján
- Szerkezetátalakítási szakértő részvétele nem kötelező, csak „kötelezően ajánlott” – így a társaságnak van beleszólása a szakértő személyébe
- Ha az adós maga nem választ és a kérelemben ezt határozottan nem jelöli meg, de egyéb törvényi feltételek miatt ki kell rendelni – akkor már nem kölcsönös választás/vállalás alapján van jelen az eljárásban.
- Feladatát megbízási szerződés alapján látja el – a társasággal köt szerződést. Speciális megbízási jogviszony. A feladatok pontos meghatározása fontos.
- A választott szakértő díjazása a felek megállapodása alapján történik.
 - Irányadó lehet a kijelöléssel történő szakértői díj sávos mértéke
 - Az eljárás szakaiszaihoz kötött díj megállapítása
 - Sikeres egyezség esetén – sikerdíj meghatározása

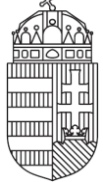
Feladatok a szervezetnek és a szakértőnek

- Honlapunkon a bíróság által kijelölt szerkezetátalakítási szakértőkről szóló 762/2021. (XII.23.) Korm. rendeletben a SZÁT eljárásban érintett felekkel történő kapcsolattartásra, és bejelentések megtételére vonatkozó eljárásrendről tájékoztatást kell adni.
- Titoktartási nyilatkozat aláírása.
- A jogszabály jogokat és kötelezettségeket, dokumentálási kötelezettségeket ír elő.
- A hitelezői osztályba sorolás, visszaigazolás közös aláírással.
- Jegyzőkönyvek aláírása
- A szerkezetátalakítási terv elkészítésében való közreműködés, annak egyeztetésében, tárgyalásában, elfogadásában történő segítségnyújtás az adós és az érintett hitelezők számára, ennek ellenjegyzése.
- Feladata akkor terjed ki az **adós gazdálkodásának felügyeletére**, ha a jóváhagyása iránti kérelem ezt tartalmazza, vagy kirendelésekor a hitelezők ezt kérik:
 - a vagyon felügyelete körében ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a vagyonfelügyelő a csődeljárásban,
 - ellenőrzi az átmeneti vagy új finanszírozás feltételeit
 - az adós tartós jogviszonyon alapuló kötelezettséget a szakértő előzetes, írásbeli hozzájárulásával vállalhat
 - az adós a szakértő előzetes írásbeli jóváhagyásával köthet a rendes gazdálkodást meghaladó szerződést.

Az eljárás megindítása

- **Szerkezetátalakítás nem határozható el, ha**
 - Végelszámolási vagy reorganizációs, csőd, vagy kta. eljárás van folyamatban,
 - a korábbi SZÁT, reorganizációs eljárásban vagy felszámolási és csődeljárásban a bíróság által jóváhagyott „egyezség vagy terv” végrehajtásának időtartama még nem zárult le, vagy a vállalt kötelezettség teljesítése még folyamatban van,
 - korábban szerkezetátalakítási eljárásban, vagy reorganizációs eljárásban moratóriumot kapott és a korábbi eljárás kezdő napjától számított három év még nem telt el.
 - Szerkezetátalakítás nem határozható el, ha az adósnak 30 napon túli olyan lejárt, nem vitatott, vagy elismert tartozása, vagy tartozásai vannak, amely, vagy amelyek együttesen meghaladják a vele szemben fennálló követelések 10%-át.
 - a kezdő napot megelőző 3 üzleti évre vonatkozó számviteli tv. szerinti beszámoló nem került közzétételre és letétbe helyezésre – Covid beszámolók
 - Büntetőjogi intézkedés van

- **Moratórium a szerkezetátalakítási eljárásban:**

- kizárólag az adós kérelmére egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium (a moratórium hatálya alá eső hitelező nem kezdeményezhet végrehajtást, felszámolást, nem élhet beszámítással, tartózkodni köteles az igényérvényesítéstől)
 - **általános** (minden hitelezőre kiterjed, az erről szóló végzést a Céglönlönyben közzéteszik)
 - **korlátozott** (az érintett hitelezőkre terjed ki, a Céglönlönyben nem teszi közzé), - kisebb a nyilvánossága
 - Az igényérvényesítési tilalom **csak a** moratórium hatálya alá eső hitelezőre terjed ki
 - a döntés meghozataláig az ideiglenes moratórium elrendelése automatikus
- A kérelemben megjelölt időtartamra, de legfeljebb **4 hónapra rendelhető** el, az adós, a hitelezők, vagy a szakértő kérelmére meghosszabbítható és új moratórium is elrendelhető, de a meghosszabbítás, illetve az új moratórium az ideiglenes moratóriummal együtt nem haladhatja meg a 12 hónapot.
- **Korlátozott moratórium kezdő napja, amikor az adós, az erről szóló végzést kézhezvette.**

Moratórium

A moratórium a társasággal szembeni összes követelésre kiterjed, de az eljárás alatt esedékessé váló tartozásokra **a fizetési haladék nem** terjed ki.

- Lehetséges-e ettől eltérő megállapodás?
- Eredményezheti-e azt, hogy az eljárás alatt nő az állomány?
- A moratórium alatt **esedékessé** vált követeléseket az adósnak teljesítenie kell ! ? (Ami az eljárásba bevonásra került annak az esedékessége a moratórium végéig kitolódik?)
- Vélhetőleg kihasználja az 1 évet

Moratórium

- Szerződések felmondására vonatkozó tilalom:
 - Tágan értelmezetten – a tilalom **mindenkire és minden szerződésre** kiterjed- csak azért nem mondható fel, mert elindult az eljárás
 - Leszűkítve a bevont hitelezők tekintetében csak a moratórium előtt keletkezett követelések meg nem fizetése miatti **alapvetően szükséges szerződések** felmondását zárja ki.

Hitelezői osztályok

- **Szerkezetátalakítási eljárásban az érintett hitelezőket osztályba kell sorolni.**
 - biztosított követelések,
 - gazdasági tevékenységhez kapcsolódó hitelezői követelés,
 - egyéb hitelezői követelés,
 - adós érdekkörében álló ügyletből eredő követelés.
- Vitatott hitelezői igények
- A hitelezői osztályok sorrendje nem jelent kielégítési sorrendet

Hitelezői osztályok

A hitelezői osztályba sorolást az adós vezető tisztségviselője és - ha kijelölésre, jóváhagyásra került - a szervezetátalakítási szakértő aláírja.

Új hitelezőként ki léphet be:

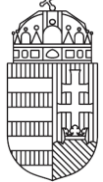
- Az átmeneti és az új finanszírozást nyújtó hitelező,
- általános moratórium esetén a közzétételt követően bejelentett hitelezői követelés jogosultja

A szervezetátalakítási tervben a hitelezői osztályok sorrendje nem jelent kielégítési sorrendet, de az a-c osztály kedvezőbb elbánásban kell, hogy részesüljön és az azonos hitelezői osztályokba sorolt hitelezők tekintetében az **egyenlő elbánás elvét** kell biztosítani.

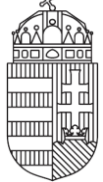
Terv

- Milyen részletezettséggel és tartalommal kerül megismertetésre és benyújtásra:
 - Cash-flow
 - Szerződések
 - Futamidő
 - Adott hitelezői osztályon belüli esetleges eltérés esetén ennek magyarázata és alátámasztott indoklása szükséges-e?
- A tervben az állam, önkormányzat, más államháztartási szervezet, az adó- és más köztartozás behajtására jogosult szervezet az adós számára fizetési könnyítést (halasztást, részletfizetést) adhat, vagy a követelésről részben vagy egészben lemondhat, vagy a követelését engedményezheti (Szát. 47. §).

A szerkezetátalakítási terv elfogadása

- **Szerkezetátalakítási eljárásban a terv tárgyalása történhet:**
 - személyes jelenléttel megtartott hitelezői ülésen,
 - vagy ülés tartása nélküli döntéshozatallal.
- A terv akkor elfogadott, ha minden hitelezői osztályban megkapta az elismert vagy nem vitatott hitelezők számszerű többségének támogatását, valamint a hitelezői osztályba tartozó hitelezők összes szavazatszámhoz viszonyított szavazattöbbségét (100 ezer Ft/1 szavazat, az 50 ezer forintot meghaladó töredékszavazat 1 szavazat)

A szerkezetátalakítási terv jóváhagyása

- **A szerkezetátalakítási terv elfogadását követő 5 napon belül kell kérni annak bírósági jóváhagyását**
- **A szerkezetátalakítási terv elfogadása :**
 - Hitelezői ülésen
 - Írásos döntéshozatallal

Hitelezői osztályonként számszerű és szavazati jog alapján is többség szükséges

Ha a terv az 52. § (2) és (3) bek. alapján nem minősül elfogadottnak, a Szát-ben meghatározott esetekben akkor is lehet még kérni a terv hitelezői osztályokon átíveli kényszeregyezségi hatállyal történő bírósági jóváhagyását (62-63.§).

- ha az a, b, c) osztályba sorolt hitelezők valamelyike hagyja jóvá
- a hitelezői osztályok többsége megszavazta (4 osztály esetén ez legalább 3 kell, hogy legyen)

Az eljárást lezáró végzésnek végrehajtható okiratnak kell lennie. A bíróság által jóváhagyott szát terv a felek szerződéses kapcsolatában szerződésmódosításnak minősül, így egy követő felszámolási eljárásban nem lehet tőle eltérni. (az eredeti követelés nem éled fel)

Miért nem indult jelentősebb számú eljárás?

- Nem ismerik az eljárást (szubjektív véleményem).
- Az adós részéről nem megfelelően előkészített eljárás.
- Csőddel azonosítják és magasfokú az eljárással szembeni bizalmatlanság
- Nem elfogadott még a „második esély” kultúrája,
- Támogatások, kedvezmények, speciális finanszírozási konstrukciók hiánya, ágazati jogszabályok nem vették át a szerkezetátalakítási eljárás lehetőségét.- (számviteli tv- behajthatatlansági – áfa ?
- Lehet-e, tud-e a társaság további forrásokat bevonni?
- Kereskedelmi bankok üzletszabályzata milyen korlátozásokat, tiltásokat tartalmaz a SZÁT-tal érintett társaságokra

Problémák

- Korlátozott moratórium esetén a jogerőre emelkedés akár több hónapig is elhúzódhat
- A társaság tájékoztassa a számlavezető pénzügyintézetet az eljárásba bevont hitelezőkről – az esetleges inkasszók elkerülése érdekében
- Központi Hitelinformációs Rendszerben a minősítés változása
- NAV-nál megbízható adósi minősítés
- Sikertelen eljárást követően nem automatikus a felszámolás, de ha van hatóság, pénzügyintézet – akkor elkerülhetetlen
- Ha olyan hitelezőt is bevonunk, aki az eljárás alatt fizetéseképtelenné válik emiatt- akár az eljárás megszüntetése is előállhat.

Felhasznált irodalom

- **Fizetéseképtelenségi Jog 2021/2-3. - Tanulmány - Makó Péter: A szerkezetátalakítási szakértő szerepe, jogállása, feladatai, felelőssége**
- **Fizetéseképtelenségi Jog 2023/2-3. Horváth Attila – A szerkezetátalakítási eljárás megindításáról gyakorlati szemmel I-II.**
- **Fizetéseképtelenségi Jog 2022/3. - Tanulmány - Bodzási Balázs: Hitelezői jogok a szerkezetátalakítási eljárásban**
- **Kollégákkal folytatott beszélgetések**

Köszönöm a figyelmet!

